
Bán Của Ăn Dăn Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Tuần lễ vừa qua thị trường chứng khoán Wall Street xuống thảm hại. Chỉ trong ba ngày, chỉ số Dow Jones xuống hơn 400 điểm, tuy ngày thứ sáu 8 tháng 6 hồi lại được chút đỉnh nhưng cũng chưa đi đến đâu. Lý do của sự đi xuống này là lãi suất ấn định bởi thị trường trái phiếu tăng vọt. Cả hơn một năm nay mức lãi suất của công khố phiếu 10 năm Treasury bonds ở dưới mức 5%, nhưng trong vòng tuần lễ qua, các nhà đầu tư sợ mức lạm phát tăng cao đã bán tổng bán tháo các công khố phiếu này. Khi công khố phiếu treasury bonds có người bán ra nhiều hơn người mua, mức lãi suất tăng từ dưới 5% lên đến 5.25%. Và thị trường chứng khoán sợ mức lãi suất tăng cao sẽ làm kinh tế khó khăn hơn nên đua nhau bán stock bỏ của chạy lấy người!

Tuy nhiên câu hỏi được đặt ra là tại sao công khố phiếu tự nhiên lại có cảnh người bán ra nhiều hơn người mua? Câu trả lời là vì trước giờ phần lớn người mua công khố phiếu treasury bonds của Hoa Kỳ chính là các ngân hàng trung ương của Trung Hoa, Nhật Bản. Nay hai xứ này nhất là Trung Hoa quyết định mua ít hay không mua công khố phiếu Hoa Kỳ nữa. Và kết quả là thị trường treasury bonds bị xáo trộn ngay, kéo theo cả thị trường chứng khoán! Công khố phiếu là hình thức chính phủ Hoa Kỳ đi vay nợ, dùng tiền bán công khố phiếu treasury bonds 10 năm hay 30 năm để tài trợ cho ngân sách của chính phủ Hoa Kỳ bị thâm thủng nặng mỗi năm hàng vài trăm tỷ Mỹ Kim.

Các quốc gia như Trung Hoa, Nhật Bản nhờ bán hàng hóa sang Hoa Kỳ có mức lãi do chênh lệch cán cân mậu dịch, dùng mức lãi này để mua công khố phiếu như một hình thức cho Hoa Kỳ vay nợ. Đầu tiên là Nhật Bản, có mức dư thừa ngoại tệ do bán hàng sang Hoa Kỳ mấy chục năm nay đã mua công khố phiếu treasury bonds lên đến mức một ngàn tỷ Mỹ Kim. Trung Hoa đi sau những còn kinh khủng hơn, chỉ trong

vòng 10 năm cũng đã mua công khố phiếu Hoa Kỳ lên đến mức trillion, ngàn tỷ Mỹ Kim. Chưa kể những năm gần đây, Trung Hoa dư thừa cỡ 300 tỷ Mỹ Kim mỗi năm, cần tìm chỗ để đầu tư số tiền này!

Như vậy với việc mua công khố phiếu treasury bonds hai quốc gia Trung Hoa và Nhật Bản đã là hai ông chủ nợ nặng ký của Hoa Kỳ, tiếp tục xuất cảng hàng hóa sang Hoa Kỳ để dân Mỹ tiêu xài và đổi lại dùng tiền lời do việc bán hàng hóa này để cho Hoa Kỳ vay lại. Vòng lẩn quẩn này thực sự đem lại lợi cho Hoa Kỳ. Vì công khố phiếu đúng ra chỉ là tờ giấy lộn nếu vì lý do gì trong tương lai, Hoa Kỳ có chiến tranh với chủ nợ và tuyên bố công khố phiếu trước giờ bán ra cho hai xứ kia không còn giá trị, "xù" luôn số nợ đi vay hàng hai ngàn tỷ Mỹ Kim!

Dĩ nhiên việc chiến tranh Mỹ-Tàu là điều xa vời còn lâu mới xảy ra trong tương lai! Nhưng một phương thức để Hoa Kỳ tìm cách "xù" nợ là cho tiền Mỹ Kim mất giá! Trong mấy năn gần đây tiền Mỹ Kim mất giá nhiều so với tiền euro và tiền yen. Những ai đi du lịch Âu Châu đều biết rõ điều này. Trước kia một đô la ăn gần 1.5 euro, mang tiền Mỹ Kim sang Âu Châu có thể tiêu xài vung vít, nhưng gần đây một đô la chỉ còn 0.7 euro, tiền Mỹ Kim đi du lịch bị coi rẻ như bèo, không ai trọng nữa! Nhưng khi tiền đô la mất giá, điều đó có nghĩa số tiền nợ của chính phủ Hoa Kỳ với hai ông chủ nợ Tàu Nhật bây giờ chỉ còn chừng nửa giá trị so với trước đây! Và như vậy Hoa Kỳ đã giật nợ một cách danh chính ngôn thuận không cần phải gây ra chiến tranh để chạy làng ăn quịt!

Trung Hoa bây giờ đã khôn ra. Thấy rằng giữ công khố phiếu treasury bonds của Hoa Kỳ tiền lời chẳng bao nhiêu lại bị mất giá vì tiền Mỹ Kim mất giá trị, Trung Hoa tính đường khác. Tháng 5 vừa qua, chính quyền Trung Hoa bỏ ra 3 tỷ Mỹ Kim để mua 10% công ty Blackstone Group là một công ty chuyên về đầu tư gọi là private equity. Đây là lần đầu tiên chính phủ Trung Hoa chính thức nhảy vào thị trường chứng khoán của Hoa Kỳ và nhắm vào

việc thay đổi cách đầu tư, thay vì mua treasury bonds như trước nay sẽ mua hẳn các công ty của Hoa Kỳ hay đầu tư vào các công ty này. Chuyển hướng này của Trung Hoa gây ra xáo trộn lập tức trên thị trường công khố phiếu như đã nói trên và ảnh hưởng nhiều đến các thị trường khác. Điều này cho thấy Trung Hoa có khả năng thao túng trên nền kinh tế và tài chính của Hoa Kỳ, càng ngày càng mạnh hơn vì Hoa Kỳ đã lệ thuộc nhiều vào Trung Hoa, cả về phương diện nhập cảng hàng hóa rẻ từ Trung Hoa, cũng như việc đi vay nợ xứ này để thỏa mãn nhu cầu tiêu thụ của dân Mỹ!

Hiện nay mức chênh lệch về mậu dịch với toàn cầu, tức mức nhập cảng quá nhiều so với mức Hoa Kỳ xuất cảng ra, đã lên đến con số khủng khiếp là 765 tỷ Mỹ Kim cho năm 2006. Có nghĩa dân Mỹ tiêu xài bằng cách mua đồ của các xứ khác hơn quá nhiều so với mức xuất cảng bán ra ngoài. Con số này mỗi năm chỉ tăng chứ không giảm. Ngoài chuyện chênh lệch mậu dịch chi riêng với Trung Hoa là 232 tỷ Mỹ Kim cho năm 2006, Hoa Kỳ còn nhập cảng dầu hỏa, tổn mỗi năm hơn 350 tỷ Mỹ Kim. Có nghĩa dân Mỹ chạy xe hơi cần mua dầu hỏa để đốt là 1 tỷ Mỹ Kim cho một ngày!

Nhu cầu tiêu thụ của dân Mỹ như vậy càng ngày càng gia tăng. Thực ra Hoa Kỳ là đầu tàu cho nền kinh tế của cả toàn cầu chỉ vì dân Mỹ chịu chi tiêu, xài thả dàn. Có tiêu xài, kinh tế khắp nơi mới phát triển để xuất cảng bán đồ sang Hoa Kỳ cho dân Mỹ. Vì lý do nào đó dân Mỹ ngưng việc chi tiêu, kinh tế khắp nơi sẽ lâm vào khủng hoảng nặng ngay, không những chỉ tại Hoa Kỳ mà cả toàn cầu! Mức tiêu thụ consumer spending của dân Mỹ hiện nay đã chiếm đến 3/4 mức tổng sản lượng quốc gia nên khi mức tiêu thụ xuống, kinh tế sẽ trì trệ và đi vào suy thoái ngay, dẫn dắt đến phản ứng dây chuyền đến các xứ xuất cảng sang Hoa Kỳ như Trung Hoa, Nhật Bản, hay các xứ Đông Nam Á khác.

Việc chi tiêu này của dân chúng Hoa Kỳ tuy mang lại thịnh vượng

---

chung cho thế giới nhưng đối với chính Hoa Kỳ đã mang lại nhiều tai hại. Vì mức để dành của dân Mỹ hiện đã đi xuống dưới mức zero gọi là negative savings rate. Có nghĩa dân Mỹ không để dành dụm gì cả, đi vay nợ tử tung, nợ như chúa chổm để tiêu xài. Ngoài chuyện vay credit card, còn dùng home equity để vay lấy tiền tiêu, tức một hình thức bán non nhà để có tiền xài! Dĩ nhiên sẽ đến lúc không đi vay nổi được nữa, ở mức cá nhân là khai phá sản, ở mức quốc gia tuy có thể lâu hơn, nhưng cũng sẽ đến lúc phải trả nợ, hay nếu trả không nổi, sẽ phải gây ra chiến tranh để quịt nợ!

Như thế chiến thuật mới của Trung Hoa trên phương diện tài chánh là không mua công khố phiếu treasury bonds của chính phủ Hoa Kỳ nữa, nhưng mua hẳn các công ty hay tài nguyên như việc Trung Hoa đòi mua công ty dầu Unocal năm ngoái nhưng không thành công. Tuy nhiên hiện nay Trung Hoa đã tung tiền để mua các tài nguyên trên khắp toàn cầu như tại Canada, các cộng hòa Sô Viết cũ hay tại Phi Châu nhằm tranh hùng với Hoa Kỳ trong tương lai. Tại ngay chính Hoa Kỳ, Trung Hoa sẽ dùng tiền thặng dư ngoại tệ của mình để mua cổ phần các công ty như vụ Blackstone Group tháng vừa qua đã chứng minh và tương lai sẽ đầu tư vào thị trường chứng khoán nhiều hơn nữa. Điều đó có nghĩa Trung Hoa đang tìm cách để thay đổi từ địa vị chủ nợ với việc mua treasury bonds sang hẳn địa vị chủ nhân ông của các tài nguyên Hoa Kỳ bằng cách nắm thực quyền trong các công ty hay xí nghiệp!

Tóm lại với chính quyền Hoa Kỳ thâm thủng ngân sách vì chi tiêu quá mức, tử chiến tranh Iraq đến các chương trình Social Security, Medicare... càng ngày càng gia tăng chi tiêu phi mã, trở thành con nợ của Trung Hoa và Nhật Bản; người dân Mỹ không kém gì chính phủ cũng nợ đầm nợ đĩa vì tiêu xài quá tay, bán non cả nhà cửa đang ở để có tiền xài cho sướng. Hoa Kỳ như một anh con nhà giàu thừa hưởng gia tài để lại nhưng hút sách nghiện ngập, tiêu pha như nước. Khi đã xài hết tiền

hiện có, Hoa Kỳ như cậu công tử hoang đàng này bắt đầu bán hết của cải cha mẹ để lại, mẩu ruộng thừa tự cũng đem bán nốt để tiêu! Hoa Kỳ trong tương lai như thế cũng chỉ còn cách giải quyết việc bị đòi nợ và bị tài sản đã trao hết cho chủ nợ là Trung Hoa trong vòng vài thập niên đến là tìm cách gây ra chiến tranh để xù nợ và tìm lại những hào quang đã mất mát của ngày xưa!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

<http://www.nguyendinhphung.com>